

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 72

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

datum: 7 december 2017

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Kasteel van Horst - Restauratie

De heropening van het kasteel van Horst in Sint-Pieters-Rode is nog niet voor morgen. Dat blijkt uit laatste communicatie van erfgoedorganisatie Herita vzw, tevens beheerder van de site. In februari 2017 werden structurele problemen aan het kasteel vastgesteld. De resultaten van het onderzoek hiernaar blijken volgens Herita alvast niet zo rooskleurig te zijn. De latrines blijken een zwak punt te zijn en ook de funderingen van het kasteel zijn onvoldoende stevig. Omdat enkele ruimtes van het kasteel te onstabiel zijn en ook de toegangsbrug naar de binnenplaats in slechte staat is, blijven de poorten zeker dit jaar gesloten.

1. Hoe staat het met de opmaak van het beheersplan van het Kasteel van Horst?
2. Wanneer verwacht de minister de volledige resultaten van het stabiliteitsonderzoek? Wie voert dit onderzoek uit?
3. Op welke premies zou Herita vzw hiervoor vandaag een beroep kunnen doen? Welke mogelijkheden ziet de minister indien de noodzakelijke stabiliteitskosten echt uitzonderlijk de hoogte in zouden gaan?
4. Hoe staat de minister tegenover het idee – gezien sitebeheer verankerd wordt als kernopdracht bij het nieuwe herita 2.0 – om een soort taxshelter uit te werken voor onroerend erfgoed in beheer van Herita?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 72 van 7 december 2017

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

1. Het dossier van het kasteel van Horst wordt door de betrokken actoren van nabij opgevolgd. Zo was er op 4 december 2017 een overleg met mijn kabinet, Herita, het agentschap Onroerend Erfgoed, het Agentschap Natuur en Bos dat eigenaar is, de gemeente Holsbeek, de provinciale dienst Toerisme en het Regionaal landschap Noord-Hageland waarin concrete afspraken gemaakt werden voor acties op korte termijn.

Zoals aangegeven in mijn antwoord op schriftelijke vraag 428 van 6 september 2017, loopt het traject voor de opmaak van het beheersplan vertraging op wegens een geschil met de opdrachthoudend architect. Herita doet wel al het mogelijke om tot een oplossing te komen, in nauw overleg met mijn administratie. Een onderbouwd beheersplan voor het kasteel van Horst vereist nog diverse vooronderzoeken, waaronder het stabiliteitsonderzoek. Herita diende daarom op 7 december 2017 bij het agentschap Onroerend Erfgoed een aanvraag in voor het bekomen van een onderzoekspremie. Deze aanvraag is momenteel in behandeling.

Daarnaast diende Herita in november 2017 een aanvraag in voor het uitvoeren van enkele dringende werken aan het kasteel. Om vervolgschade door het uitblijven van een goedgekeurd beheersplan te vermijden, doet Herita een beroep op de toepassing van de uitzonderingsmogelijkheid (art. 11.2.18, 2°) voor het toekennen van een erfgoedpremie volgens de standaardprocedure alvorens er een goedgekeurd beheersplan is. Deze aanvraag werd inmiddels goedgekeurd.

Verder bereidt Herita een nota voor in functie van een langetermijnsamenwerking tussen Herita, het Agentschap voor Natuur en Bos en de gemeente Holsbeek. Op basis van deze nota wordt een nieuw overleg georganiseerd in het voorjaar van 2018, waaraan ook de administratie en mijn kabinet deelnemen. Herita werkt tevens aan een voorstel voor de financiering van een toeristisch infopunt tijdens het toeristisch seizoen.

2. Zoals eveneens aangegeven in mijn antwoord op schriftelijke vraag 428 van 6 september 2017, loopt ook de voorziene planning van de onderzoeken, waaronder het stabiliteitsonderzoek, vertraging op wegens het geschil met de opdrachthoudend architect. Het eigenlijke stabiliteitsonderzoek moet nog uitgevoerd worden. Wel werd met de eigenaar, het Agentschap voor Natuur en Bos, overeengekomen om een dam aan te leggen in de vijver rond het kasteel, ter voorbereiding van de stabiliteitsonderzoeken. Gezien de hoge kostprijs van die dam wordt onderzocht hoe de aanleg ervan kan gefinancierd en betaald worden.

Monumentenwacht voerde op 25 november 2017 een inspectie uit van de scheurmeters in de donjon van het kasteel. Aansluitend bezorgde de stabiliteitsingenieur op 21 december 2017 een verslag aan Herita en het agentschap Onroerend Erfgoed, waarbij hij formeel bevestigt dat er zeker geen sprake is van een toename van de scheur in de donjon. Die volgt wel de normale temperatuurschommelingen van de seizoenen.

Op 31 januari 2018 vindt een inspectiebezoek van het kasteel plaats met de burgemeester van de gemeente Holsbeek en een vertegenwoordiging van de brandweer.

3. Herita kan volgens de geldende regelgeving beroep doen op onderzoekspremies van 80% op een maximum van 25.000 euro exclusief btw voor de opmaak van een beheersplan en voor materieel-technische of bouwhistorische vooronderzoeken en op erfgoedpremies volgens de standaard- of bijzondere procedure voor betoelaagbare instandhoudings- en restauratiewerken.

De resultaten van de geplande vooronderzoeken worden afgewacht om te zien welke kosten er gepaard gaan met de noodzakelijke stabiliteitswerken. Indien er een erfgoedpremie volgens de bijzondere procedure wordt aangevraagd, dien er alleszins een goedgekeurd beheersplan te zijn.

4. Het idee van een tax shelter voor onroerend erfgoed is niet nieuw. In 2008 speelde mijn voorganger met het idee om de bestaande tax shelter voor audiovisuele projecten (in voege sinds 2003) te vertalen naar onrorenderfgoedcontext. Dat idee is nooit verder uitgewerkt. Een verruiming van het systeem is zeker niet ondenkbaar: sinds 2016 zijn ook de podiumkunsten mee in het vizier genomen. Het ontwikkelen van een tax shelter voor onroerend erfgoed enkel voor de sites van Herita of de leden van Herita lijkt me evenwel geen valabele piste.